

BIBEL 2013

utmaningen



BIBEL 2013

utmaningen

Om Bibelutmaningen 2013

Syftet med *Bibelutmaningen 2013* är att väcka intresset för bibelläsning och fördjupa din förståelse av det du läser. Detta sker huvudsakligen genom att vi som församling följs åt i vår läsning genom utvalda böcker i Bibeln enligt en plan för året. Dessutom kommer gudstjänster att präglas av rytmen i denna läsning så att förkunnelsen (oftast) berör något av det som blivit aktuellt i vår läsning. Emellanåt samlas vi dessutom till bibelstudier för att fördjupa vår förståelse för olika bibelböcker. Det är också lämpligt att regelbundet träffas i mindre samtals- eller bönegrupper och samtala utifrån vad man läst.

Vår förhoppning är att detta ska bidra till en fördjupning av bibeltexten och tron i våra liv.

Känner du att din bibelläsning inte ger dig något så är du inte ensam. Filippos möter en etiopisk hovman som läser i skriften och frågar honom »Förstår du vad du läser?«, varpå denne svarar: »Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?« (Apg 8:30f) Genom denna plan för läsning kommer vi att kunna vägleda varandra, och det är en styrka att läsa tillsammans med andra och att kunna samtala om vad man läser.

Du är välkommen med – jag hoppas du antar utmaningen!

Upplägg

Detta häfte utgör en del av *Bibelutmaningen 2013* och kärnan för din personliga läsning. Här kan du följa planen vecka för vecka och markera var du befinner dig i din läsning. För varje bibelbok ges också en kort introduktion som för det mesta består av en grov översikt över bokens struktur, en introduktionstext och någon nyckelvers.

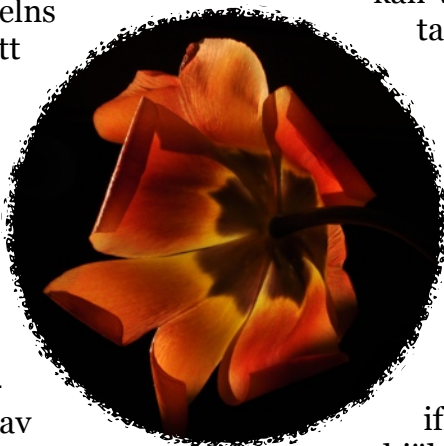


Dessutom finns utrymme för dig att skriva ner någon egen reflektion och minnesvers som särskilt berör dig.

Läsningen är för enkelhets skull indelad så att man läser ett kapitel per dag (någon gång blir det istället två kapitel eller inget alls för att det ska stämma med antalet da-

gar). Tänk på att Bibelns kapitelindelning är ett sentida tillägg och inte alltid bryter vid lämpliga ställen i texten. Känn dig därför fri att istället anpassa läsningen lite till rubrikerna i din Bibel. Dessutom varierar omfattningen av ett kapitel kraftigt mellan olika bibelböcker.

Läsningen är upplagd så att man läser igenom en bibelbok i taget, fördelad på det antal veckor som krävs. Detta sker från måndag till fredag. På lördagen står en psalm ur Psaltaren angiven som läsning, och på söndagen är det tomt. Detta för att schemat inte ska bli alltför pressat. Tänk på söndagen som en uppsamlingsdag då du kan läsa vad du inte hunnit tidigare i veckan. Men försök hålla dig till föreslagen rytm – att hela församlingen ligger i fas med varandra är en styrka också för dig.



Något om Psaltaren

I *Bibelutmaningen 2013* finns möjlighet att läsa en psalm för varje lördag, vilket innebär att en tredjedel av Psaltarens psalmer täcks in av planen.

Psaltaren har i alla tider fungerat som Bibelns bönbok, och det kan vara en god idé att låta läsningen av dessa psalmer också bli till böner, en hjälp för oss att uttrycka oss inför Gud.

Psaltaren rymmer flera olika typer av texter som individuellt eller kollektivt uttrycker alltifrån klagan och rop på hjälp till tacksamhet och lovsång till Gud.

Det är en god hjälp i läsningen att notera vilken typ av psalm det rör sig om, och då dessa ofta är allmänt hållna kan man med fördel läsa sakta och om igen och låta det bli ens egna ord till Gud då man tänker på sin egen aktuella situation.



På nästa uppslag följer några användbara tips inför läsningen.

Med önskan om välsignad läsning,

Handwritten signature of Oskar Fornander.

Oskar Fornander

Tips

☞ Låt det bli en daglig vana att läsa angivet kapitel, gärna i samband med en liten bönestund. Be exempelvis med något av följande bibelord inför läsningen:

☞ »Tala, Herre, din tjänare hör.«
(1 Sam 3:9)

☞ »Ditt ord är en lykta för min fot, ett ljus på min stig.«
(Ps 119:105)

☞ »När dina ord öppnas, ger de ljus och skänker förstånd åt enkla människor.«
(Ps 119:130)

☞ Summera för dig själv vad du läst och fundera på om Gud talat något till dig. Stanna vid det som berör dig på något sätt, och samtala med Gud om det.

☞ Läs i din egen Bibel och stryk gärna under (eller över). Då är det lättare att känna igen sig och hitta framöver. Spara detta häfte tillgängligt i Bibeln.

☞ Anteckna i detta häfte bibelord som du vill minnas eller tankar du fått under läsningen.

☞ Undersök vilken typ av text det är du läser (genre), och läs in-troduktionstexten inför läsningen av en ny bok.

☞ Lyssna på de bibelstudium som behandlar respektive bok.

☞ Kom på gudstjänst och lyssna till förkunnelse som utgår från texter du nyligen har läst.

☞ Samtala med andra om vad du läst och vad du tänker om det, kanske i en samtalsgrupp – vi är många som befinner oss på samma ställe i vår läsning samtidigt.

☞ Återvänd gärna till textavsnitt som berör dig på något sätt.

☞ Försök att lära dig några bibelverser utantill.

☞ De utvalda bibelböckerna är hämtade från Gamla och Nya testamentet och hör till olika genrer. Fastnar du för en viss

Biblisk tidslinje



Urhistorien

Patriarktiden

Slaveri i Egypten

Uttåg
Erövring

Domartiden

Enade
riket

~2 000 f.Kr.

~1 300 f.Kr.

1 050 f.Kr.

bok finns det antagligen fler att läsa som är av liknande slag. (Denna bibelläsplan täcker endast in knappt en fjärdedel av hela Bibelns textmassa.)

☞ Kom ihåg att Bibelutmaningen inte ska vara en ~~börda~~ för dig, utan till hjälp och stöd.



»Salig är den
som [...] har sin glädje
i HERRENS undervisning
och begrundar hans ord
dag och natt.«

(Ps 1:1–2)



Webbsida

Ett komplement till detta häfte är
Bibelutmaningens webbsida:

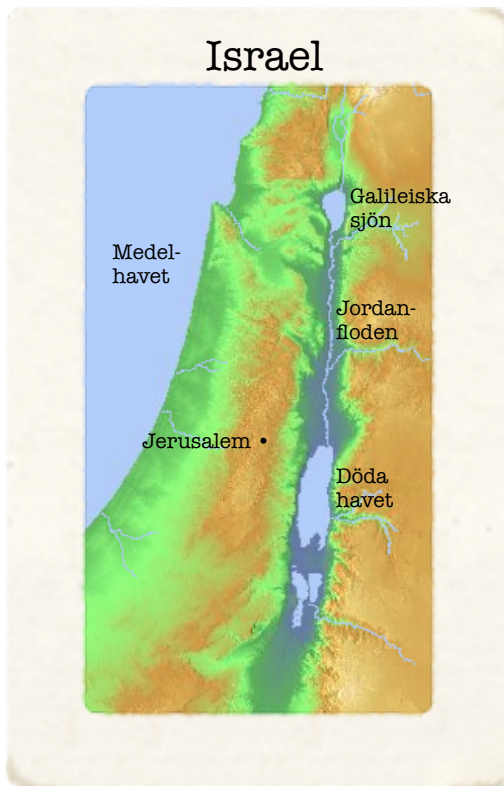
www.bibelutmaningen.se



Där finns fler resurser att tillgå: Du kan bland annat läsa den bibeltext som är aktuell för idag (eller någon annan dag), hämta detta häfte och ta del av förkunnelse som är kopplad till bibelutmaningen. Besök sidan regelbundet – den utökas och utvecklas under årets gång.



Scanna QR-koden med
din smartphone så
kommer du till
Bibelutmaningens webbsida!
www.bibelutmaningen.se





Första Moseboken

Struktur

1–11 Skapelsen och människans första historia

12–50 Guds kallelse till Abraham och hans släkt

Nyckelvers

»I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.« (1 Mos 1:1)

»I dig skall alla släkter på jorden bli välsignade.« (1 Mos 12:3 [Svenska Folkbibeln, Herren talar till Abram])

Bibelns första bok ger bakgrunden till mänsklighetens situation. Gud är Skaparen som gjort allting gott, och skapat människan »till sin avbild« (1:27), men genom människans olydnad blir synden en realitet. Alltsedan syndafallet försöker sedan Gud att ta itu med ondskans problem, och ge människan upprättelse.

I bokens andra del kallar Gud Abram och ger honom löftet att få ett land, att bli ett stort folk samt att han själv ska vara med honom och välsigna. Syftet är att folket »skall bli en välsignelse« för alla andra folk. Paulus knyter an till detta löfte när han skriver att »hedningarna genom Kristus Jesus [skulle] få den välsignelse som gavs åt Abraham [...] på grund av tron.« (Gal 3:14)

Genom större delen av Första Moseboken får vi sedan följa Abraham och hans efterkommande. Skildringen slutar i Egypten, där Andra Moseboken tar vid. De löften Abraham fick ta emot löper fortsatt som en röd tråd genom alla de fem moseböckerna.

Vecka	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
1	Datum	1 jan	2 jan	3 jan	4 jan	5 jan	6 jan
	Bibelsnitt	1Mos 1	1Mos 2	1Mos 3	1Mos 4–5	Ps 1	
2	7 jan	8 jan	9 jan	10 jan	11 jan	12 jan	13 jan
	1Mos 6	1Mos 7	1Mos 8	1Mos 9	1Mos 10	Ps 2	
3	14 jan	15 jan	16 jan	17 jan	18 jan	19 jan	20 jan
	1Mos 11	1Mos 12	1Mos 13	1Mos 14	1Mos 15	Ps 5	
4	21 jan	22 jan	23 jan	24 jan	25 jan	26 jan	27 jan
	1Mos 16	1Mos 17	1Mos 18	1Mos 19	1Mos 20	Ps 6	
5	28 jan	29 jan	30 jan	31 jan	1 feb	2 feb	3 feb
	1Mos 21	1Mos 22	1Mos 23	1Mos 24	1Mos 25	Ps 8	
6	4 feb	5 feb	6 feb	7 feb	8 feb	9 feb	10 feb
	1Mos 26	1Mos 27	1Mos 28	1Mos 29	1Mos 30	Ps 9-10	
7	11 feb	12 feb	13 feb	14 feb	15 feb	16 feb	17 feb
	1Mos 31	1Mos 32	1Mos 33	1Mos 34	1Mos 35	Ps 13	
8	18 feb	19 feb	20 feb	21 feb	22 feb	23 feb	24 feb
	1Mos 36	1Mos 37	1Mos 38	1Mos 39	1Mos 40	Ps 14	
9	25 feb	26 feb	27 feb	28 feb	1 mar	2 mar	3 mar
	1Mos 41	1Mos 42	1Mos 43	1Mos 44	1Mos 45	Ps 16	
10	4 mar	5 mar	6 mar	7 mar	8 mar	9 mar	10 mar
	1Mos 46	1Mos 47	1Mos 48	1Mos 49	1Mos 50	Ps 18	

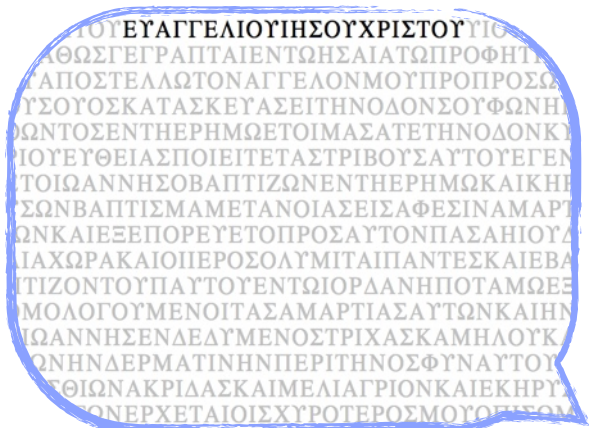
Anteckna någon bibelvers
du vill minnas eller lära dig!

Minnesvers

Reflektion

Skriv ned någon tanke du får av det du läser!

Evangeliet enligt Markus



Nyckelvers

»Här börjar glädjebudet om Jesus Kristus, Guds son.« (Mark 1:1)

Struktur

1 Inledning

Jesus uppträder. Ryktet sprids

2–7 Jesu verksamhet

Jesus botar, driver ut demoner, gör under, undervisar, talar i liknelser, utser apostlar

8–13 Jesu väg mot lidande

Jesus förutsäger sitt lidande, undervisar om lärjungaskap, går upp till Jerusalem, talar om den yttersta tiden

14–15 Påsk

Jesus instiftar nattvarden, grips, döms och korsfästs

16 Avslutning

Graven är tom. [Jesus visar sig. Missionsbefallning]

Markus är korthuggen och enkel i sitt språk, men bjuder på en spännande skildring av händelserna kring Jesus. Dramat inleds med upplysningen att »här börjar glädjebudet [evangeliet] om Jesus Kristus, Guds son«, varpå han omgående inleder sin verksamhet. Kommentarer är många om att mycket folk samlas, att ryktet sprids vida omkring och att folk häpnar: »Alla överväldigades av hans undervisning« (1:22). Samtidigt ber Jesus folk och demoner att hålla tyst om vem han är. Evangeliet gör dock hans identitet tydlig: inte minst bekänner Petrus att »du är Messias« (8:29), Gud själv säger på härlighetens berg att »detta är min älskade son« (9:7) och en romersk officer vid Jesu korsutbrister att »den mannen måste ha varit Guds son« (15:39).

Jesus kallar några lärjungar och väljer ut tolv apostlar som han sänder ut att predika och bota. Genom den fortsatta skildringen lär han dem alltmer om vem han är och vad det innebär att följa honom.

Ungefär mitt i evangeliet är Jesus på väg till Jerusalem och berättar att han kommer att lida och dö. Så kommer berättelsens höjdpunkt i och med påskfirandets händelser: nattvarden och Jesu korsfästelse.

Avslutningen på evangeliet är kort och ganska abrupt. Ursprungligen slutade hela evangeliet med orden »de var rädda« (16:8) som syftar på de kvinnor som fått höra att Jesus uppstått – men inte fått möta honom. I senare versioner av evangeliet fanns anledning att komplettera avslutningen med att Jesus visat sig efter uppståndelsen och en missionsbefallning. Här står inte endast Jesu befallning utan också kommentaren att apostlarna »gick ut och predikade överallt« och att »Herren bistod dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det« (16:20).

Genom hela evangeliet framställs lärjungarna som rädda och oförstående vilket ger Jesus anledning att undervisa dem – och i förlängningen oss läsare – om lärjungaskap, och de framstår som vanliga människor, enkla att identifiera sig med.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
11	11 mar Mark 1	12 mar Mark 2–3	13 mar Mark 4	14 mar Mark 5	15 mar Mark 6	16 mar Ps 19	17 mar
12	18 mar Mark 7	19 mar Mark 8	20 mar Mark 9	21 mar Mark 10	22 mar Mark 11	23 mar Ps 22	24 mar
13	25 mar Mark 12	26 mar Mark 13	27 mar Mark 14	28 mar Mark 15	29 mar Mark 16	30 mar Ps 23	31 mar

Minnesvers

Reflektion

Jona



Nyckelvers

»Skulle då inte jag bekymra mig om Nineve, den stora staden, där det bor över 120 000 människor, som inte ens kan skilja på höger och vänster — och dessutom många djur.« (Jona 4:11)

Jona bok är inte någon egentlig profetbok, utan snarast en berättelse med syftet att lära läsaren något om Gud. Huvudkaraktären är Jona, en olydig profet som försöker fly undan Guds kallelse. Efter tre dygn i fiskens buk lyder han då kallelsen kommer på nytt. Han predikar förstörelse för Nineve som är full av ondska – men precis som Jona befarat(!) omvänder sig folket och Gud ångrar det onda han hotat med.

Jona blir bedrövad: »Var det inte det jag trodde ...? Jag visste ju att du är en nådig och barmhärtig Gud [...], beredd att ångra det onda du hotat med.« (4:2) Han ville alltså inte att Nineve skulle skonas. Herren försöker då få Jona att förstå att han är en Gud som inte är geografiskt begränsad och vars



Ester

Struktur

- 1 Inledning
- 2 Ester blir drottning
- 3 Planer att förintä judarna
- 4–7 Ester vädjar till kungen
- 8 Judarna får försvara sig
- 9–10 Judarna besegrar sina fiender. Purimfesten instiftas

Nyckelvers

»Kanske var det för en stund som denna du blev drottning.« (Est 4:14)

Berättelsen i Esters bok utspelar sig omkring 500 år f.Kr. i det Persiska riket där judar levde i exil. Boken ger förklaring till varför man firar den judiska *purimfesten*. Det är en välskriven berättelse med spännande intriger och karaktärer.

Judinnan Ester blir kung Xerxes (Ahasveros) drottning, och den som lyckas rädda sitt folk undan förintelse: »Alla judar, unga och gamla, barn och kvinnor, skulle förgöras, dödas och utplånas på en och samma dag ...« (3:13)

omsorg räcker längre än till Israels folk: »Skulle då inte jag bekymra mig om Nineve ...?»

Boken som helhet vill förmedla budskapet att Herren, Israels Gud, inte endast ser till Israel – han har omsorg även om andra folk. De som tänker som Jona förlöjligas genom den humoristiska och tillspetsade framställningen.

Ester visar stort mod och riskerar döden för sitt folks skull: »Sedan går jag till kungen, trots att det är mot lagen. Är jag förlorad, så är jag förlorad.» (4:16) Judarna får rätt att försvara sig och kan så besegra sitt motstånd. Dessa dagar firas sedan i judisk tradition till minne av befrielsen undan en förintelse.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
14	1 apr Jona 1	2 apr Jona 2	3 apr Jona 3	4 apr Jona 4	5 apr	6 apr Ps 27	7 apr
15	8 apr Est 1	9 apr Est 2	10 apr Est 3	11 apr Est 4	12 apr Est 5	13 apr Ps 32	14 apr
16	15 apr Est 6	16 apr Est 7	17 apr Est 8	18 apr Est 9	19 apr Est 10	20 apr Ps 37	21 apr

Minnesvers

Reflektion

Romarbrevet

Struktur

- 1:1–15 Inledning. Anknytning och syfte
- 1:16–11:36 Paulus evangelium
 - 1:16–17 Evangeliet: räddning för alla som tror
 - 1:18–3:20 Ingen är rättfärdig inför Gud
 - 3:21–4:25 Alla blir rättfärdiga genom tro
 - 5:1–8:39 Livet i Guds rättfärdighet
 - 9:1–11:36 Israels roll i Guds plan
- 12:1–15:13 Maningar till en kristen livsföring
- 15:14–33 Paulus som hedningarnas apostel.
Paulus plan att besöka Rom
- 16 Avslutning

Nyckelvers

»Jag skäms inte för evangeliet. Det är en Guds kraft som räddar var och en som tror, juden främst men också greken.« (Rom 1:16)

Paulus har inte grundat församlingen i Rom, men han skriver detta brev i syfte att bli erkänd som »hedningarnas apostel« och att få hjälp av församlingen då han senare avser att fara till Spanien. För att etablera sig framställer han i sitt brev en positiv anknytning mellan sig själv och de troende i Rom, klargör att han genom Kristus har »fått nåden och uppdraget att som apostel föra alla hedningar till lydnad i tro« (1:5), och presenterar utförligt det evangelium han fått att förkunna.

Större delen av brevet används till denna redogörelse av evangeliet, vilket är »en Guds kraft som räddar var och en som tror«. Fokus ligger på hur detta gäller för både judar och icke-judar (greker) – alla är lika inför Gud däri att rättfärdigheten tillräknas oss genom tron: »Här görs ingen åtskillnad. Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av hans nåd« (3:22–24).

I ett längre avsnitt behandlar Paulus Israels roll i Guds frälsningsplan. Att majoriteten av judarna inte tog emot evangeliet öppnade möjligheten för hedningarna, men Paulus konstaterar att »Gud har inte förskjutit sitt folk, som han en gång har utvalt« (11:2), och han hyser gott hopp om deras räddning: »då skall hela Israel bli räddat« (11:26). De hedningar som kommit till tro på Kristus liknas vid »en gren av en vildoliv« som har ympats in i det äkta olivträdet, Israel (11:17).

Efter framläggningen av evangeliet ger Paulus de troende allmänna uppmaningar om hur de ska leva tillsammans som kristna, förhålla sig till överheten och bemöta dem som är svaga i tron.

I slutet av brevet lyfter Paulus åter upp sin tjänst som apostel för hedningarna och berättar om sina planer att besöka församlingen i Rom.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
17	22 apr Rom 1	23 apr Rom 2	24 apr Rom 3	25 apr Rom 4	26 apr Rom 5	27 apr Ps 42-43	28 apr
18	29 apr Rom 6	30 apr Rom 7	1 maj Rom 8	2 maj Rom 9	3 maj Rom 10-11	4 maj Ps 46	5 maj
19	6 maj Rom 12	7 maj Rom 13	8 maj Rom 14	9 maj Rom 15	10 maj Rom 16	11 maj Ps 51	12 maj

Minnesvers

Reflektion

Apostlagärningarna



Struktur

- 1 Missionsbefallning. Väntan
- 2 Den helige Ande. Petrus predikan på pingstdagen
- 3–7 Evangelium förkunnas i Jerusalem
 - 3–5 Apostlarna predikar, gör under och motarbetas
 - 6–7 Stefanos blir martyr
- 8–12 Evangelium förkunnas i Judeen, Samarien och Syrien
 - 8 De troende skingras – och predikar
 - 9 Saul (Paulus) blir omvänd
 - 10–11 Evangelium till hedningar
 - 12 Petrus fängslas men räddas
- 13–28 Evangelium förkunnas i Mindre Asien, Grekland och Rom
 - 13–14 Paulus första missionsresa
 - 15 Apostlamötet i Jerusalem
 - 16–18 Paulus andra missionsresa
 - 19–20 Paulus tredje missionsresa
 - 21–28 Paulus fängslas. Paulus kommer till Rom

Apostlagärningarna, som är en fortsättning på Lukasevangeliet, syftar till att visa hur evangeliet förkunnas »ända till jordens yttersta gräns«. Det börjar på pingstdagen i Jerusalem, och sedan sprids budskapet med apostlarna ut över världen, skildrat bland annat genom Paulus missionsresor, och når slutligen Rom.

»Ordet om Herren« står i fokus – det förkunnas och vinner spridning. Det är också påtagligt hur den helige Ande har en avgörande roll i de troendes liv när det gäller att sprida evangeliet: »alla fylldes av den heliga anden och förkunnade frimodigt Guds ord« (4:31).

Hela boken avslutas med att Paulus, där han befinner sig i Rom, »förkunnade Guds rike och undervisade om herren Jesus Kristus med stor frimodighet och utan att bli hindrad« (28:31). Dessa ord visar på evangeliets framgång hittills samtidigt som de lämnar en god öppning för den kristna trons fortsatta spridning.

Nyckelvers

»Ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.« (Apg 1:8)

»Guds ord fortsatte att sprida sig och tillväxa.« (Apg 12:24)

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
20	13 maj Apg 1	14 maj Apg 2	15 maj Apg 3	16 maj Apg 4	17 maj Apg 5	18 maj Ps 61	19 maj
21	20 maj Apg 6	21 maj Apg 7	22 maj Apg 8	23 maj Apg 9	24 maj	25 maj Ps 63	26 maj
22	27 maj Apg 10	28 maj Apg 11	29 maj Apg 12	30 maj Apg 13	31 maj Apg 14	1 jun Ps 65	2 jun
23	3 jun Apg 15	4 jun Apg 16	5 jun Apg 17	6 jun Apg 18	7 jun	8 jun Ps 67	9 jun
24	10 jun Apg 19	11 jun Apg 20	12 jun Apg 21	13 jun Apg 22	14 jun Apg 23	15 jun Ps 71	16 jun
25	17 jun Apg 24	18 jun Apg 25	19 jun Apg 26	20 jun Apg 27	21 jun Apg 28	22 jun Ps 73	23 jun

Minnesvers

Reflektion

Första Samuelsboken



Struktur

- 1–3 Samuel blir domare
- 4–7 Kamp mot Filisteerna
- 8–12 Saul blir kung
- 13–15 Saul förkastas
- 16–31 Davids uppgång och Sauls fall

Första Samuelsboken skildrar, med fortsättning i Andra Samuelsboken, den tid i Israels historia då man går från teokrati till monarki. Under domartiden sände Gud ledare (som kallades domare) för folket allt efter behov, men nu ville man bli som alla andra: »Ge oss en kung som kan styra och döma oss. Det har ju alla andra

folk.« (8:5) Vi får veta att Gud motvilligt går med på denna önskan, han ser nämligen att de förkastar honom: »de vill inte att jag skall vara deras kung« (8:7). Samuel, som är den siste domaren, får varna folket för konsekvenserna av detta, och sedan smörja Saul till kung.

Genom en spännande framställning berättas sedan om hur kung Saul så småningom ersätts av den mest älskade kungen genom alla tider: David. Saul lyder nämligen inte vad Herren befallt, och därför förkastar han honom som kung (15:26) och låter Samuel smörja David (16:13): »Herren har sökt sig en man efter sitt sinne och utsett honom till furste över sitt folk, eftersom du inte har hållit vad Herren befallt dig.« (13:14)

Saul sitter dock kvar på tronen och David tvingas fly undan för att rädda livet. Resten av boken skildrar just hur Saul står David efter livet, och hur denne lyckas undkomma och hela tiden handlar rättfärdigt. Boken slutar med att Saul tar sitt liv i en strid. Först därefter blir David verkligen kung – om hans tid som regent, med framgång och misslyckande, berättas det i Andra Samuelsboken.

Nyckelvers

»Herren ser med andra ögon än människor: människor ser till det yttre, men Herren ser till hjärtat.« (1 Sam 16:7)

»Samuel tog då oljehornet och smorde honom mitt ibland hans bröder. Och Herrens ande föll över David och var sedan alltid med honom.« (1 Sam 16:13)

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
26	24 jun 1Sam 1	25 jun 1Sam 2	26 jun 1Sam 3	27 jun 1Sam 4	28 jun 1Sam 5	29 jun Ps 84	30 jun
27	1 jul 1Sam 6	2 jul 1Sam 7	3 jul 1Sam 8	4 jul 1Sam 9	5 jul 1Sam 10	6 jul Ps 85	7 jul
28	8 jul 1Sam 11	9 jul 1Sam 12	10 jul 1Sam 13	11 jul 1Sam 14	12 jul 1Sam 15	13 jul Ps 86	14 jul
29	15 jul 1Sam 16	16 jul 1Sam 17	17 jul 1Sam 18	18 jul 1Sam 19	19 jul 1Sam 20	20 jul Ps 88	21 jul
30	22 jul 1Sam 21	23 jul 1Sam 22	24 jul 1Sam 23	25 jul 1Sam 24	26 jul 1Sam 25	27 jul Ps 90	28 jul
31	29 jul 1Sam 26	30 jul 1Sam 27	31 jul 1Sam 28	1 aug 1Sam 29–30	2 aug 1Sam 31	3 aug Ps 91	4 aug

Minnesvers

Reflektion

Evangeliet enligt Johannes



Struktur

1 Inledning

Jesus som Guds Ord

1–11 Jesu verksamhet

Johannes Döparen. Jesus kallar lärjungar, utför tecken, talar.

12–20 Passionsberättelsen

Påsk. Jesu avskedstal, lidande och död, uppståndelse.

21 Avslutning

Den uppståndne. Avslutning

»Jag är ...

... livets bröd« (6:35)

... världens ljus« (8:12)

... grunden in till fåren« (10:7)

... den gode herden« (10:11)

... uppståndelsen och livet« (11:25)

... vägen, sanningen och livet« (14:6)

... den sanna vinstocken« (15:1)

Nyckelvers

»I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud [...] Och Ordet blev människa och bodde bland oss ...« (Joh 1:1, 14)

Något av det mest slående när man läser Johannesevangeliet är hur olikt det är de andra tre evangelierna. Det har tillkommit senare än dessa och skiljer sig markant i såväl stil och framställning, som innehåll och teologiska betoningar. I Matteus-, Markus- och Lukasevangelierna läser vi många liknelser och underberättelser – i Johannesevangeliet håller Jesus helst långa tal och diskussioner. Och istället för att tala om Guds rike handlar det om evigt liv och honom själv. Författaren strukturerar innehållet i boken tematiskt snarare än kronologiskt.

Det är påtagligt hur vi får kontrasterande begreppspar såsom t.ex. Gud–världen, ljus–mörker, liv–död och tro–otro. Jesus säger upprepade gånger »Jag är ...«, med en direkt anspelning på det hebreiska gudsnamnet *Jahve* (2Mos 3:14), för att uppenbara något om sig själv.

Överhuvudtaget står hans egen person i fokus för det budskap han förmedlar. Evangeliet betonar också Jesu gudomlighet: han är »Ordet« som fanns i begynnelsen (1:1), han är ett med Fadern (10:30), och hans korsdöd är ett förhärligande (12:27–33).

Viktiga budskap i evangeliet är Sonens enhet med Fadern och den inbördes kärleken: »Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.« (13:35) Dessutom spelar Anden en viktig roll som de troendes hjälpare: »Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: sanningens ande.« (14:16f) De troendes förening med Jesus är också framträdande när han säger: »Jag är vinstocken, ni är grenarna.« (15:5)

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
32	5 aug Joh 1	6 aug Joh 2	7 aug Joh 3	8 aug Joh 4	9 aug Joh 5	10 aug Ps 95	11 aug
33	12 aug Joh 6	13 aug Joh 7	14 aug Joh 8	15 aug Joh 9	16 aug Joh 10	17 aug Ps 97	18 aug
34	19 aug Joh 11	20 aug Joh 12	21 aug Joh 13	22 aug Joh 14	23 aug Joh 15	24 aug Ps 100	25 aug
35	26 aug Joh 16–17	27 aug Joh 18	28 aug Joh 19	29 aug Joh 20	30 aug Joh 21	31 aug Ps 103	1 sep

Minnesvers

Reflektion

Nyckelvers

»Dit du går, går också jag, och där du stannar, stannar jag. Ditt folk är mitt folk, och din Gud är min Gud.« (Rut 1:16)

Ruts bok skildrar ett livsöde under domartiden i Israel. Rut, som inte tillhörde Israels folk utan var moabit, återvänder med sin svärmor Noomi till Israel sedan hon blivit änka. Hon uppvisar stor trofasthet mot henne, vilket framställs som föredömligt: »Ditt folk är mitt folk, och din Gud är min Gud.«

Rut samlar ax efter skörde-männen på en åker som tillhör Boas. Denne var en av hennes skyldemän, och hade därmed ansvaret att i hennes avlidne makes ställe ge henne barn som kunde föra hans namn vidare. Det blir så att Boas tar Rut till hustru, hon föder en son som får namnet Oved. Denne blir far till Jishaj som senare blir far till David.

Genom den avslutande släkttavlan sätts Ruts livshistoria in i ett större sammanhang: hon, som var från Moab, visar sig bli stammoder till Israels store kung.

Struktur

1:1–11 Hälsning, tack och förbön
1:12–26 Paulus är fånge för Kristi skull
1:27–2:18 Lev värdigt Kristi evangelium
2:19–30 Hedra evangeliets medarbetare
3:1–16 Viktigast är tron på Kristus
3:17–4:9 Paulus som föredöme
4:10–23 Uppmuntran, tack och hälsning

Nyckelvers

»Lev nu bara på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium« (Fil 1:27)

»arbeta med fruktan och bävan på er frälsning ...« (Fil 2:12)

»Jag vill lära känna Kristus och kraften från hans uppståndelse ...« (Fil 3:10)

»Ta mig till föredöme allesammans« (Fil 3:17)



I sitt brev till de troende i Filippi ger Paulus förmaningar som främst gäller livsföring och teologi: De troende ska leva efter det exempel som Jesus gav: »Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus.« (2:5) Och det är tron på Kristus, inte yttre förbundstecken som omskärelsen, som ger rättfärdighet, därför skriver Paulus att »jag räknar faktiskt allt som en förlust jämfört med det som är långt mera värt, kunskapen om min herre Kristus Jesus« (3:8).

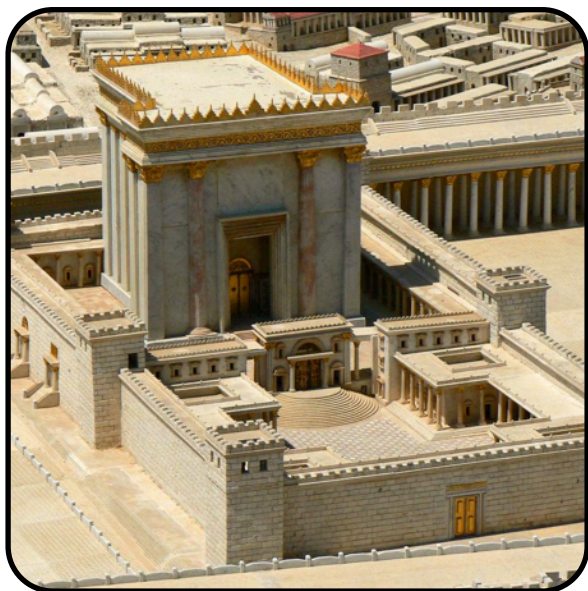
I sin strävan att visa hur församlingen bör leva framställer han sig själv som förebild, något som genomsyrar hela brevet: »Vad ni har lärt och tagit emot, hört och sett hos mig, det skall ni göra.« (4:9) Inte så att han »redan har nått detta eller redan har blivit fullkomlig« – det föredömliga, skriver han, är att »jag gör allt för att gripa det, när nu Kristus Jesus har fått mig i sitt grepp« (3:12). Paulus är förebild både när det gäller att leva som troende, och att kämpa för evangeliet, trots lidande. Genom att visa hur han själv hanterar sin situation som fånge för evangeliet ger han församlingen mod att bära sitt lidande.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
36	2 sep Rut 1	3 sep Rut 2	4 sep Rut 3	5 sep Rut 4	6 sep	7 sep Ps 107	8 sep
37	9 sep Fil 1	10 sep Fil 2	11 sep Fil 3	12 sep Fil 4	13 sep	14 sep Ps 110	15 sep

Minnesvers

Reflektion

Hebreerbrevet



Nyckelvers

»Därför måste vi desto mer ge akt på det vi har fått höra, så att vi inte tappar kursen.« (Hebr 2:1)

»Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.« (Hebr 4:15–16)

»Men nu har Kristus fått ett prästämbete som är vida överlägset, eftersom han förmedlar ett bättre förbund« (Hebr 8:6)

Struktur

1–4 Jesus är överlägsen

5–10 Jesus är överstepräst

11–12 Maning till tro och uthållighet

13 Avslutande förmaningar

Hebreerbrevet är inget egentligt brev (det saknar till exempel en typisk brevinledning), utan framstår mest som en predikan med utläggning av bibeltexter varvat med förmaningar till de troende. Mottagarna var förmodligen kristustroende judar, men författaren är okänd.

Med hjälp av många skriftcitат, som ges en djupare innebörd, argumenterar författaren noggrant för sin tes att det nya förbundet är överlägset det gamla. Därför är också Jesus förmer än dess förgrundsgealter, såsom änglarna, Mose samt Aron och hans prästtjänst. Men samtidigt som han är upphöjd, har han blivit människa för att kunna »hjälpa dem som prövas« (2:18), och Gud har »talat till oss genom sin son« (1:2).

Jesus framställs som överstepräst, »en sådan som Melkisedek« (5:10; se 1Mos 14:18; Ps 110), som både kan känna med oss i våra svagheter och bära fram ett fullkomligt offer: »Och med sitt eget blod [...] har han en gång för alla trätt in i helgedomen och vunnit befrielse åt oss för evigt.« (9:12) Därför uppmanas de troende att »träda fram inför Gud« (10:22).

Senare delen av Hebreerbrevet ägnas främst åt uppmaningen att visa uthållighet i tron – med ett antal bibliska gestalter som förebilder – samt allmänna förmaningar.

Polemiken mot det gamla förbundet sker i en inomjudisk diskussion, där författaren söker övertyga judiska troende om det förträffliga med tron på Jesus.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
38	16 sep Hebr 1	17 sep Hebr 2	18 sep Hebr 3	19 sep Hebr 4	20 sep Hebr 5	21 sep Ps 115	22 sep
39	23 sep Hebr 6	24 sep Hebr 7	25 sep Hebr 8	26 sep Hebr 9	27 sep Hebr 10	28 sep Ps 118	29 sep
40	30 sep Hebr 11	1 okt Hebr 12	2 okt Hebr 13	3 okt	4 okt	5 okt Ps 121	6 okt

Minnesvers

Reflektion

Profeten Amos bok

Struktur

1–3 Dom över grannfolken och Israel

4–6 Israel omvände sig inte. Falsk gudstjänst och liv i lyx

7–8 Syner. Amos förbjuds att profetera. Förtryck av fattiga

9 Dom och upprättelse

Amos uppträder som profet omkring år 750 f.Kr. i Israel (Nordriket). Han börjar med att profetera mot grannfolken, men hans främsta ärende är dom över Israel: »Brott på brott har Israel hopat, jag vill inte dröja med domen.« (2:6) Trots allt de fått utstå konstaterar Herren: »Dock vände ni inte åter till mig«. Domen faller på grund av falsk gudstjänst och omoraliskt leverne: »Israel skall föras bort från sitt land.« (7:17)

Nyckelvers

»Sök det goda och inte det onda, så att ni får leva! Då skall Herren, härskarornas Gud, vara med er, så som ni säger att han är.« (5:14)

Men det finns ett hopp om upprättelse: »Dock skall jag inte helt och hållet utrota Jakobs ätt [...] Den dagen skall jag resa upp Davids förfallna hydda [...] Då skall jag vända ödet för mitt folk Israel.« (9:8, 11, 14)

Första Johannesbrevet

Nyckelvers

»Och detta är hans bud: att vi skall tro på hans son Jesu Kristi namn och älska varandra så som han har befallt oss.« (1 Joh 3:23)

»Mina kära, låt oss älska varandra, ty kärleken kommer från Gud, och den som älskar är född av Gud och känner Gud. Men den som inte älskar känner inte Gud, eftersom Gud är kärlek. Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom.« (1 Joh 4:7–9)

»Vem är nu lögnare om inte den som förnekar att Jesus är Kristus? [...] Den som förnekar Sonen har heller inte Fadern. Den som erkänner Sonen har också Fadern.« (1 Joh 2:22–23)

Författaren skriver i ett varmt tilltal och manar de troende att älska varandra. Ursprunget och förebilden för kärleken är Guds kärlek till oss genom sin Son.

Det varnas också för irrläran som förnekar att »Jesus Kristus har kommit i mänsklig gestalt«.



	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
41	7 okt Amos 1	8 okt Amos 2	9 okt Amos 3	10 okt Amos 4	11 okt Amos 5	12 okt Ps 123	13 okt
42	14 okt Amos 6	15 okt Amos 7	16 okt Amos 8	17 okt Amos 9	18 okt	19 okt Ps 126	20 okt
43	21 okt 1Joh 1	22 okt 1Joh 2	23 okt 1Joh 3	24 okt 1Joh 4	25 okt 1Joh 5	26 okt Ps 130	27 okt

Johannes Uppenbarelse

Nyckelvers

»Jag är A och O, säger Herren Gud, han som är och som var och som kommer, allhärskaren.« (Upp 1:8)

»Den som sitter på tronen, honom och Lammet tillhör lovsången och äran och härligheten och väldet i evigheters evighet.« (Upp 5:13)

»Och han som satt på tronen sade: »Se, jag gör allting nytt.« (Upp 21:5)

Struktur

- 1 Inledning. Johannes syn
- 2–3 Brev till de sju församlingarna
- 4 En himmelsk syn
- 5–7 Sju sigill

- 8–11 Sju basuner
- 12–14 Sju tecken
- 15–16 Sju skålar
- 17–20 Guds slutgiltiga triumf
- 21 En ny himmel och en ny jord
- 22 Avslutning



Johannes får se syner som han nedtecknar i denna bok. Enligt inledningen är det en uppenbarelse från Jesus Kristus som syftar till att »visa sina tjänare vad som snart

skall ske« (1:1). Texten är skriven till sju församlingar i Mindre Asien (dagens Turkiet), och inleds med specifika hälsningar till var och en av dessa – ord från Jesus av både uppmuntran och förmaning. Avsikten med texten är inte endast att visa på framtida händelser, utan kanske främst att ingjuta mod i de kristna som kommer att få lida för sin tro: Johannes skriver att han själv »delar lidandet« med dem (han sitter förmodligen förvisad på ön Patmos för sitt vittnesbörds skull; 1:9) och att »stunden är nära« (1:4).

Johannes vänder sig antagligen till församlingar som till stor del består av kristustroende judar, och hans text rymmer mängder av anspelningar på de judiska skrifterna. Genren – som är unik i Nya testamentet – klassificeras som apokalyptik, vilket kännetecknas bland annat av att texten är skriven som en vision, att den beskriver den himmelska världen, använder symbolspråk och talmystik och talar om en kamp mellan Gud och det onda i den yttersta tiden.

Problemet med att de troende får lida får sin lösning i att ondskan inte har större spelrum än Gud ger, och att han kommer att triumfera slutgiltigt. På så sätt kan de som lider hämta tröst i det framtida hoppet: »Gud själv skall vara hos dem, och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer.« (21:3–4) Men också det vidgade perspektiv som boken ger genom att avslöja den himmelska verkligheten för läsaren ger hjälp för dem som lider, liksom det faktum att Gud har full kontroll – därför är boken så fylld av lovprisning av Guds suveräna makt: »Halleluja! Frälsningen och härligheten och makten finns hos vår Gud.« (19:1) Dessutom ges uttryckliga förmaningar till uthållighet.

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
44	28 okt Upp 1	29 okt Upp 2–3	30 okt Upp 4	31 okt Upp 5	1 nov Upp 6	2 nov Ps 133	3 nov
45	4 nov Upp 7	5 nov Upp 8–9	6 nov Upp 10	7 nov Upp 11	8 nov Upp 12	9 nov Ps 136	10 nov
46	11 nov Upp 13	12 nov Upp 14	13 nov Upp 15	14 nov Upp 16	15 nov Upp 17	16 nov Ps 137	17 nov
47	18 nov Upp 18	19 nov Upp 19	20 nov Upp 20	21 nov Upp 21	22 nov Upp 22	23 nov Ps 139	24 nov

Minnesvers

Reflektion

Första Korinthierbrevet



Struktur

- 1–4 Motsättningar
- 5–6 Otukt och tvister
- 7 Frågor om äktenskap
- 8–10 Frågan om offerkött
- 11–14 Ordning vid gudstjänst
- 15 Uppståndelsetron
- 16 Avslutning

Nyckelvers

»Ha mig till föredöme liksom jag har Kristus till föredöme.« (1Kor 11:1)

»Kunskapen gör oss uppblåsta, det som bygger upp är kärleken.« (1 Kor 8:1)

»Allt är tillåtet — men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet — men allt bygger inte upp. Sök inte ert eget bästa utan andras.« (1 Kor 10:23–24)

Paulus skriver till församlingen i Korinth som han grundat under sin andra missionsresa (Apg 18:1–11). En anledning är att han vill stävja den splittring och partibildning som råder i församlingen: »Men i vår herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att vara överens och inte dela upp er i olika läger, utan återigen stå eniga i tankar och åsikter.« (1:10) Därför betonar han sin auktoritet som apostel, och vädjar till dem som en far: »ta mig till föredöme« (4:16).

Paulus har på avstånd fått höra hur det ligger till i församlingen, och går därför tillrätta med fall av otukt och tvister mellan de troende. Vidare svarar han – med hänvisning till Herrens bud och sina egna råd – på församlingens frågor som rör äktenskap. Därefter en längre utläggning som gäller frågan om man får äta kött som har offrats åt avgudar. Argumentet är att den kristne är fri att äta, eftersom »vi [vet] att det inte finns någon avgud i världen« (8:4). Men »somliga sitter så fast i sin gamla avgudatro att de äter köttet just som offerkött, och det

tynger deras samvete« (8:7) – och Paulus vill inte att de ska ha »gemenskap med demonerna« (10:20) (han jämför med hur nattvarden ger gemenskap med Kristus). Därför ska den personliga friheten (att äta offerkött) begränsas av hänsyn till de svagas samvete. För att illustrera, med sig själv som förebild, berättar han att han aldrig har utnyttjat rättigheten att bli försörjd av församlingen: »Fri och oberoende av alla har jag alltså gjort mig till allas slav för att vinna så många som möjligt.« (9:19)

Paulus fortsätter med att bringa ordning till korinthisernas gudstjänster och nattvardsfirande, och undervisar om Andens gåvor som ska brukas i kärlek till församlingens uppbyggelse. Slutligen påminner han om uppståndelsetron och klargör frågor kring de dödas uppståndelse. En avslutande uppmaning framstår som en god sammafattning av brevets huvudstycken: »Gör allting i kärlek.« (16:14)

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
48	25 nov 1Kor 1	26 nov 1Kor 2	27 nov 1Kor 3	28 nov 1Kor 4	29 nov 1Kor 5–6	30 nov Ps 140	1 dec
49	2 dec 1Kor 7	3 dec 1Kor 8	4 dec 1Kor 9	5 dec 1Kor 10	6 dec 1Kor 11	7 dec Ps 145	8 dec
50	9 dec 1Kor 12	10 dec 1Kor 13	11 dec 1Kor 14	12 dec 1Kor 15	13 dec 1Kor 16	14 dec Ps 147	15 dec

Minnesvers

Reflektion

Första Timotheosbrevet

Nyckelvers

»Låt ingen se ner på dig för att du är ung, utan var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet [...] Ta vara på den nådegåva du har ...« (1 Tim 4:12, 14)

»håll ditt uppdrag obefläckat och klanderfritt till vår herre Jesu Kristi ankomst« (1 Tim 6:14)

Struktur

- 1 Paulus tjänst och Timotheos uppdrag
- 2 Ordning för kristen livsföring
- 3 Regler för församlingsledare och medhjälpare
- 4 Varning för villolärar.
Förmaning till Timotheos att utföra sin tjänst
- 5 Förhållningsregler i församlingen
- 6 Ett klanderfritt uppdrag

Första Timotheosbrevet är adresserat från Paulus till Timotheos, som instrueras att rätt utföra sitt uppdrag att förmana församlingen i enlighet med de instruktioner som ges i brevet. Där ges utförliga förhållningsregler för församlingen – »så att vi kan leva ett lugnt och stilla liv, på allt sätt fromt och värdigt« (2:2) – och villkor för dess ledare. Vikten av den rätta läran och ordningen i församlingen betonas: »så vet du nu hur man bör uppföra sig i Guds hushåll – den levande Gudens församling« (3:15). Den unge Timotheos uppmuntras att vara frimodig och att ta vara på sitt uppdrag genom att själv vara en förebild för de troende.

Andra Timotheosbrevet

Nyckelvers

»Ta det som du har hört av mig till mönster för en sund förkunnelse.« (2 Tim 1:13)

»Var också du beredd att slita ont som en god soldat åt Kristus Jesus.« (2 Tim 2:3)

Struktur

- 1 En sund förkunnelse
- 2 Slita ont för evangeliet
- 3 Timotheos trofasthet
- 4 Fullfölj din tjänst

I andra brevet får Timotheos uppmuntran och förmaning från Paulus att hålla ut med vittnesbördet om Jesus, i en sund förkunnelse enligt dennes modell. Han påminns om att »blåsa liv i den nådegåva från Gud som finns hos dig« (1:6) och att »hämta styrka i den nåd som vi får genom Kristus Jesus« (2:1). Timotheos ska inte skämmas för evangeliet, utan liksom Paulus har fått lida för budskapet ska nu också Timotheos vara beredd att lida för dess skull. Paulus blir alltså förebild både vad gäller innehållet i förkunnelsen, »den sunda läran«, och tjänsten att förmedla denna: »Men du har troget följt mig i min lära, mitt liv, mina föresatser, min tro, mitt tålamod, min kärlek och min uthållighet, mina förföljelser och lidanden ...« (3:10f) Brevet tjänar till att förmana Timotheos: »fullfölj din tjänst« (4:5).

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
51	16 dec 1Tim 1–2	17 dec 1Tim 3	18 dec 1Tim 4	19 dec 1Tim 5	20 dec 1Tim 6	21 dec Ps 148	22 dec
52	23 dec 2Tim 1	24 dec 2Tim 2	25 dec 2Tim 3	26 dec 2Tim 4	27 dec	28 dec Ps 150	29 dec
1	30 dec	31 dec					

Minnesvers

Reflektion

A large, textured white circle is centered on a solid black background. The circle's edge is irregular and grainy, resembling a hand-drawn or distressed effect. Inside the circle, there is a short Swedish quote in a serif font.

»Dina ord kom och jag åt dem,
ja, ditt ord blev mitt hjärtas fröjd och glädje.«